

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Навчально-науковий Гуманітарний інститут
Кафедра англійської філології і перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. ректора

«__» _____ 2016 р.

Система менеджменту якості

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Історія зарубіжної літератури»

Галузь знань: 03 «Гуманітарні науки»
Спеціальність: 035 «Філологія»
Спеціалізація: 035.04 «Германські мови та літератури (переклад включно)»

Курс – 1 Семестр – 1,2

Аудиторні заняття	– 102	Диференційований залік	- 1 семестр
Самостійна робота	– 138	Екзамен	– 2 семестр
Усього (годин/кредитів ECTS) – 240/8			

Індекс НБ-8-035/16-2.1.3

СМЯ НАУ НІ 12.01.03-01-2016

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 12.01.03 – 01-2016
		стор. 2 з 10	

Навчальну програму дисципліни «Історія зарубіжної літератури» розроблено на основі освітньо-професійної програми та навчального плану № НБ-8-035/16 підготовки фахівців освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 035 «Філологія» та спеціалізацією 035.04 «Германські мови та літератури (переклад включно)» та відповідних нормативних документів.

Навчальну програму розробила:

доцент кафедри
англійської філології і перекладу _____ А. Головня

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 035 «Філологія», спеціалізації 035.04 «Германські мови та літератури (переклад включно)» – кафедри англійської філології і перекладу, протокол №__ від «__» _____ 2016 р.

Завідувач кафедри _____ С. Сидоренко

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Навчально-наукового Гуманітарного інституту, протокол №__ від «__» _____ 2016 р.

Голова НМРР _____ С. Ягодзінський

УЗГОДЖЕНО
Директор НН ГМІ
_____ А. Гудманян
«__» _____ 2016 р.

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Врахований примірник

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 12.01.03 – 01-2016
		стор. 3 з 10	

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури» розроблена на основі «Методичних вказівок до розроблення та оформлення навчальної та робочої навчальної програм дисциплін», введених в дію розпорядженням від 16.06.2015р. №37/роз.

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі філології.

Метою викладання дисципліни є ознайомлення студентів з історичним розвитком зарубіжної літератури.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- ознайомити студентів з основними етапами історичного розвитку літературного процесу як цілісної системи, в історичному та соціокультурному контексті;
- ознайомити студентів з загальними закономірностями розвитку зарубіжної літератури;
- сформуванню у студентів розуміння єдності, взаємозв'язку та взаємозумовленості історичних змін літературного процесу, бачення еволюції літератури у цілісній перспективі, зумовленій як суто літературними так і екстралінгвістичними чинниками;
- допомогти студентам зрозуміти причини специфіки сучасного літературного процесу та тенденцій його розвитку.

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

основні факти, поняття, реалії, чинники та тенденції процесу розвитку літератури.

Вміти:

- диференціювати екстра - та інтралінгвістичні фактори розвитку літературного процесу;
- характеризувати основні специфічні риси літератури різних періодів;
- пояснювати сучасні літературні факти з точки зору їхнього діахронного розвитку;
- визначати ступінь впливу соціокультурних факторів на стан літератури на різних періодах її розвитку.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

– навчального модуля №1 «Література Античності. Література європейського Середньовіччя та Відродження. Світова література XVII століття»

– навчального модуля №2 «Світова література XVIII століття. Світова література XIX – початку XX століть. Світова література другої половини XX століття», кожен з яких є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 12.01.03 – 01-2016
		стор. 4 з 10	

проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Навчальна дисципліна «Історія зарубіжної літератури» доповнює дисципліну «Історія та культура України» та є базою для вивчення таких дисциплін, як: «Лінгвокраїнознавство», «Практичний курс англійської мови», «Теорія перекладу», «Етика та естетика», «Література Англії та США», «Культурологія», «Стилістика англійської мови», «Художній переклад» та інших.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Модуль №1 «Література Античності. Література європейського Середньовіччя та Відродження. Світова література XVII століття».

Тема 2.1.1. Література як система. Антична література.

Поняття жанру та роду літератури. Література Давньої Греції та Давнього Риму. Основа античної літератури. Героїчний епос Гомера. Батько байки Езоп. Давньогрецька лірика.

Тема 2.1.2. Загальна характеристика античної літератури. Давньогрецька література. Давньоримська література.

Еллінська драма. Еллінська наукова проза. Перший роман. Давньоримська перекладна література. Творчість Цицерона, Катулла, Вергілія. Поезія античності. "Метаморфози" Овідія та Апулея.

Тема 2.1.3. Патристична література. Література раннього Середньовіччя.

Біблія та апокрифи. Соціально-економічні умови, в яких формувались кельтський та германський епоси. Міфологія та вірування ірландців. Відображення германського епосу в древньонімецькій та англосаксонській літературі.

Тема 2.1.4. Загальна характеристика давньоскандинавської літератури. Загальна характеристика кельтського та давньогерманського епосу.

Поняття скандинавської міфології та релігії. Образи Кухуліна, Беовульфа, Одіна, Гудрун, Роланда, Діармайда та Грайне.

Тема 2.1.5. Література пізнього Середньовіччя.

Основні жанри та постаті. Міська література та її еволюція. Пародії на куртуазний роман. Творчість вагантів, трубадурів, труверів та міннезінгерів.

Тема 2.1.6. Лицарська і клерикальна література: загальна характеристика. Міська література.

Клерикальна література, її основні жанри, мета, особливості, проблематика, ідейна спрямованість. Поезія трубадурів, труверів, вагантів та міннезінгерів. Роман про Трістана та Ізольду. Виникнення міської літератури, основні її жанри. Міська і народна лірика. Театральне мистецтво: особливості жанрів.

Тема 2.1.7. Література італійського Відродження.

Загальна характеристика і періодизація літератури італійського Відродження. Проторенесанс та Данте. Нові жанри в літературі італійського Відродження.

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 12.01.03 – 01-2016
		стор. 5 з 10	

Тема 2.1.8. Література італійського та іспанського Відродження.

Творчість видатних представників доби італійського Відродження: Данте Аліг'єрі, Франческо Петрарка і Джованні Боккаччо. Пікареский роман. Лопе де Вега та Сервантес.

Тема 2.1.9. Література французького Відродження.

Періодизація. Культурно-історичне підгрунття та специфіка. Творчість видатних представників доби французького Відродження: Франсуа Рабле, Мішель Монтень та ін.

Тема 2.1.10. Література німецького Відродження.

Творчість видатних представників доби німецького Відродження: Еразм Роттердамський, Себастьян Брант. Народні книги. Бюргерська література.

Тема 2.1.11. Література англійського Відродження.

Періодизація. Культурно-історичне підгрунття. Творчість видатних представників доби англійського Відродження: Джефрі Чосер, Томас Мор, Філіп Сідней, Едмунд Спенсер та ін.

Тема 2.1.12. В. Шекспір: творчий шлях.

Англійський драматург Єлизаветинської епохи як один з найзнаменитіших драматургів світу. Періодизація творчості Шекспіра. Шекспірівське питання. Аналіз найвизначніших драм та комедій драматурга. Шекспірівський сонет.

Тема 2.1.13. Література Відродження у інших країнах.

Відродження у Нідерландах, Німеччині та Японії. Основні представники. Умовність поняття "відродження" в Японії, його часові рамки. Постаті Еразма Роттердамського, Мартіна Лютера та ін.

Тема 2.1.14. Д. Донн та Д. Мільтон: творчий шлях.

Життєвий шлях Д. Мільтона, Дж. Донна. Поема "Втрачений рай": основні образи. Метафізична поезія. Найвідоміші твори. Аніліз твору за вибором.

Тема 2.1.15. Література бароко. Класицизм. Рококо.

Історично-культурні умови виникнення бароко. Принципи класицизму. Риси класицизму у трагедії та комедії. Вплив класицизму на культуру і мистецтво. Огляд літератури рококо.

Тема 2.1.16. Література французького класицизму.

Афористика. Трагедії Расіна та Корнеля. Літературна особистість Мольєра. Проблематика творів Мольєра.

2.2. Модуль №2 «Світова література XVIII століття. Світова література XIX – початку XX століть. Світова література другої половини XX століття».

Тема 2.2.1. Література Просвітництва. Сентименталізм.

Періодизація. Культурно-історичне підгрунття. Творчість Дефо, Свіфта, Вольтєра, Лєссінга та ін. Соціальні передумови та особливості сентименталізму. Сентименталізм в англійській, французькій і російській літературі.

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 12.01.03 – 01-2016
		стор. 6 з 10	

Тема 2.2.2. Творчість французьких енциклопедистів.

Французькі письменники-енциклопедисти, характеристика їхньої літературної спадщини. Поняття афоризму. Найвідоміші афоризми XVII ст. Поняття цензури та її вплив на творчість.

Тема 2.2.3. Романтизм у світовій літературі.

Періодизація. Історично-культурні передумови. Специфіка розвитку у Англії, США, Росії, Німеччині та ін. країнах.

Тема 2.2.4. Сентименталізм та романтизм в світовій літературі.

Поетична творчість Томаса Грея. Літературна спадщина Лоренса Стерна. "Озерна школа". Творчість Байрона, Гюго, Гоффмана, По.

Тема 2.2.5. Реалізм у європейській літературі.

Періодизація. Історично-культурні передумови. Основні представники реалістичної прози XIX ст. Характеристика їхньої творчості.

Тема 2.2.6. Французька реалістична проза XIX ст.

Творчість Бальзака та Стендаля. Риси "роману річки". Бальзак та Україна. Специфіка англійського реалізму. Творчість Ч. Дікенса. Романтичні та реалістичні мотиви в романах Ч. Дікенса.

Тема 2.2.7. Натуралізм та символізм в літературі другої половини XIX ст.

Творчості натуралістів. Принцип детермінованості особистості. Значення натуралістичних напрямків, що отримали широке поширення в Європі та за її межами. Передумови виникнення символізму. Періодизація.

Тема 2.2.8. Символізм в літературі другої половини XIX ст.

Творчість Бодлера, Верлена, Рембо, Рільке, Блока, Белого. Драматургія Метерлінка та Ібсена. Поняття театру мовчання та театру смерті. Поняття символу в літературі та семантична поетика.

Тема 2.2.9. Поняття модернізму і його течії у світовій літературі.

Загальне поняття модернізму, різноманіття його художніх і соціальних форм. Характеристика основних напрямів в мистецтві модернізму, використовуваних техніко-конструктивні засоби створення нових форм.

Тема 2.2.10. Література "втраченого покоління".

Творчість Фітцджеральда, Хемінгвея та Паунд. Е.М. Ремарк як представник "втраченого покоління" Франції. Історія виникнення терміну. Основні риси літератури середини XX століття.

Тема 2.2.11. Авангардизм.

Періодизація. Основні течії: футуризм, експресіонізм, акмеїзм, дадаїзм, сюрреалізм та ін. Творчість та життєвий шлях письменників та поетів середини XX століття.

Тема 2.2.12. Література екзистенціалізму.

Характерні риси екзистенціалізму. Соціальне і індивідуальне буття. Секулярний і трансцендентний екзистенціалізм. Проблема свободи і відповідальності. Представники екзистенціалізму : Альбер Камю, Жан-Поль Сартр. "Театр абсурду" Е.Йонеско та Б.Брехта.

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 12.01.03 – 01-2016
		стор. 7 з 10	

Тема 2.2.13. Реалізм ХХ ст.

Соцреалізм. Магічний реалізм. Автори, що писали в стилі магічного реалізму. Реалізм в поп. літературі. Плинність літератури та риси класичності.

Тема 2.2.14. Російська поезія першої половини ХХ ст.

Видатні російські поети першої половини ХХ століття: С. Єсенін, А. Ахматова, О. Мандельштам, Л. Гумільов, Б. Пастернак, А. Бєлий, О. Маяковський, В. Хлебніков. Мотиви їхньої творчості.

Тема 2.2.15. Постмодернізм у світовій літературі.

Поняття термін «постмодернізм», його розвиток. Основні представники постмодернізму. Витоки постмодернізму. Постмодернізм у країнах Європи, Америки та Азії. Нові віяння в сучасній літературі.

Тема 2.2.16. Інтертекстуальність постмодерністської літератури.

Поняття інтертекстуальності. Загравання з читачем. Вічні образи у постмодерністській літературі. Інтерпретація вічних образів на прикладі роману Дж. Барнса "Історія світу в 10 1/2 розділах".

Тема 2.2.17. Літературознавчі підходи до інтерпретації художніх творів.

Історико-генетичний, біографічний, гендерний, психоаналітичний та ін. підходи. Аналіз твору за вибором. Переваги та недоліки підходів. Інтерпретація та надінтерпретація твору за У. Еко.

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

3.1. Основні рекомендовані джерела

- 3.1.1. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. – К.: Наука, 2001. – 441 с.
- 3.1.2. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури ХІХ – початку ХХ ст. : навчальний посібник. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 345 с.
- 3.1.3. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури ХVІІ – ХVІІІ ст. : навчальний посібник. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 399 с.
- 3.1.4. История зарубежной литературы XX века / Под. ред. Н.А.Соловьевой. – М.: Высшая школа, 2000. – 559 с.
- 3.1.5. История зарубежной литературы XVII века. Под ред М.Разумовской. – М.: Высшая школа, 2001. – 254 с.
- 3.1.6. История зарубежной литературы XVIII века / Под редакцией Плавскина З.И. – М.: Книга, 2001.– 396 с.
- 3.1.7. История всемирной литературы. – В 9. т. – М.: Наука, 1983-1989.
- 3.1.8. Мифы народов мира: Энциклопедия. – М., 1992. – Т. 1–2.
- 3.1.9. Пащенко В.І., Пащенко Н.І. Антична література. – К.: Либідь, 2001. – 718 с.
- 3.1.10. Шаповалова М.С., Рубанова Л.Г., Моторний В.А. Історія зарубіжної літератури: Середні віки та Відродження. – Львів: Вища школа, 1982. – 440 с.
- 3.1.11. Наливайко Д. С, Шахова К.І. Зарубіжна література ХІХ ст. Доба романтизму. – Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2001. – 416 с.

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 12.01.03 – 01-2016
		стор. 8 з 10	

3.2. Додаткові рекомендовані джерела

3.2.1. Електронні ресурси:

- а) <http://17v-euro-lit.niv.ru/17v-euro-lit/golovanova/literatura-srednevekovya.htm>
- б) <http://lit-prosv.niv.ru/lit-prosv/sidorchenko-literatura-xviii-veka/index.htm>
- в) <http://19v-euro-lit.niv.ru/19v-euro-lit/izl-hih-soloveva/index.htm>
- г) <http://svr-lit.niv.ru/svr-lit/pogrebnaya-srednie-veka/index.htm>
- д) <http://svr-lit.niv.ru/svr-lit/mihalskaya-anikin-angliya/epoha-vozhdeniya.htm>

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 12.01.03 – 01-2016
		стор. 10 з 10	

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				